

1. Slaavlaste mütoloogias on jumalate panteoni kõrgeima jumala vanemateks Svarog ja Lada, abikaasaks Päike, keda ta jagas oma vaenlase Velesega. Ta oli elava maailma, taeva ja maa valitseja, kelle pühapaigad asusid, kas mägede või küngaste otsas või pühades saludes iidsete tammede all. Tema nimi on üsna sarnane balti mütoloogia äikese- ja välgujumala nimega. **Küsitava jumala slaavi või ka balti nimekuju annab 2 punkti!**

2. Mida on kujutatud Jüri Arraku piltidega?

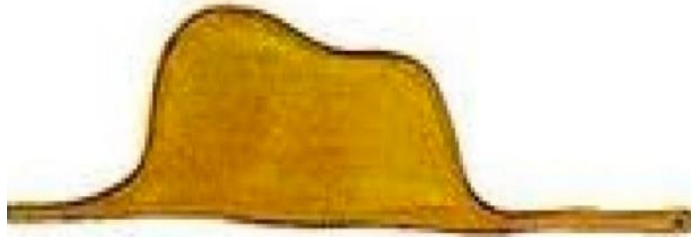
3. Voldemar Panso oma “Päevaraamatud 1931-1946” I osas kirjutab, et 1943.aasta Tallinnas levis linnalegend, mille kohaselt on pealinnas vaid 2 naist, kellel ei ole olnud suhteid sakslastega – üks neist on liiga paks ja teine liiga kõrgel. **Kes olid need kaks “siivsat naist”?** Ühe küsitava teadmine – 1p ja mõlema nimetamine -2p.

4. Eestis on peetud erinevaid sõdu ja lahinguid – üks huvitavamaid on nn II Paju lahing, mis toimus 2015 Liivi lahel, kus piirivalvelaeva PVL 101 komandöri-abi nimega Paju langes mõneks ajaks lätlaste kätte vangi. **Kuidas rahvasuu seda intsidenti kutsuma hakkas?**

5. Märtsis 2020 tuvastati Ida-Virumaal esimesed 5 nakatumist COVID-19sse, neist 4 ühes ja samas haldusüksuses. **Millises asulas oli esimene nakkuskolle meie maakonnas?**

6. “Mõtlesin sügavasti järele selle üle, mis toimub dzunglis, ja minulgi õnnestus värvilise pliiatsiga visandada oma esimene joonistus. Minu joonistus nr 1. See oli niisugune.”, kirjutas-joonistas Antoine de Saint-Exupery “Väikeses printsis” 1943.aastal. **Mis on pildil?**

7. I maailmasõja lõpuni Saksamaale kolooniana kuulunud Aafrika lõunaosas asuvas riigis toimunud kohalikel

parlamendivalimistel osutus valituks valitseva partei SWAPO nimekirjas 85% hääletasaagiga mees, kelle nimi on Adolf Hitler Uunona. Abikaasa kutsub teda Adolfiks ja avalikult tuntakse teda pigem kui Adolf Uunona.

Nimetage riik!

8. Tasakaalustamaks eelmist küsimust, on see küsimus juutidest. **Mis riigis ajavahemikul 20.05. kuni 29.08.2019 olid nii peaminister kui ka president rahvuselt juudid?** Mõlemal on sama eesnimi ja sündinud on nad 1978.aasta jaanuaris vastavalt 28. ja 25.kuupäeval. Riik ja nende nimed – 2p, kahe õige eest saab 1p! Iisraelit palun mitte pakkuda.

Pildil peaminister, presidendi pilt teeks küsimuse liiga lihtsaks.

9. Möödunud õppeaastal avas Peterburis ukseid tüdrukute internaatkool, mis keskendub neist Õilsate Aadlineidude Smolnõi Instituudi vaimus tõeliste naiste kasvatamisele. Kooli 320 õpilast on täielikult toitlustamisel; koolivormid, suusarietuse ja ballikleidid jm rõivad on loonud kuulus moekunstnik V. Judaškin. Samasugune internaat tegutseb Moskvast juba 2008.aastast. **Millisele riiklikule struktuuriüksusele need koolid alluvad?**

10. “Eksootiline lind edestas rebast ja öökulli”, kirjutas aasta alguses Tartu Postimees. Linnu nimekonkursil sai ta valdava häälteenamusega nimeks TIKSU. **Mis lind ta on?**

11. Puhtalt enda harimise vajadusest ja Jaan Tootseni eestvedamisel läks 2000. aasta maikuus eestrisse esimene raadiosaade, mille külaliseks oli Mihhail Lotmaniga. Nüüdseks on lindistatud ligi 500 samasse sarja kuuluvat saadet. **Mis nimeline on see raadiosaatesari?**

Jaan Tootsen väidab, et saated sündisid igatsusest teatud vaimse vennaskonna järele

12. Mis oluline sündmus toimus nende inimeste ja kogu Eesti elus 2. detsembril 2020?

Krista Fischer

Veiko Uri

Elmo Nüganen

13. Esimene britt, kes sai Covid-19 vastase vaktsiini oli 90-aastane Margaret Keenan (08.12.2020), vaid mõned minutid hiljem sai oma doosi 81-aastane härrasmees. Vaktsineerimine toimus Coventry ülikooli haiglas, mis asub ainult mõne miili kaugusel Stratford-Upon-Avonist, kus sündis 1564. aastal eelmainitud gentelman'i

kuulus nimekaim. **Nimi?**

14. Veterinaar- ja Toiduamet: “Neitsioliiviõlid liigitatakse kolme kategooriasse – ekstra-neitsioliiviõliks, neitsioliiviõliks ja Esimest kahte on lubatud jaemüügi etapis müüa, kuid viimast mitte., mis on samuti neitsioliiviõli, puhul on tegemist madalama kategooria oliiviõliga, mis pole mõeldud jaemüügis müümiseks. Siinkohal ei tohi neitsioliiviõli kategooriat segi ajada ehituspoodides müügil olevaga, sest tegemist on erinevate toodetega.” **Mis nime kannab see III kategooria neitsioliivõli?**

15. Koonus küsimus I vihje (3p)

Kes oli see inimene, kellele esimese autasuna anti medal “Uudismaade ülesharimise eest” ja 1961. aastal omistati NSVL teenelise meistersportlase aunimetus? Vihjeks: ta ei võitnud ühtegi spordivõistlust ja ei tegeleenud põllumajandusega.

15. Koonus küsimus II vihje (2p)

Sündis 09.märts 1934 Klušino külas, Smolenski oblastis. 1951.aastal lõpetab kutsekooli vormija-valaja kutsega ja õhtukoolis 7.klassi ning astub Saraatovi tööstustehnikumi. **Nimi?**

15. Koonus küsimus III vihje (1p)

Läheb ajalukku 12.04.1961 teoga, mis kestab 106 minutit. **Nimi?**

16. Milline on suurim reeglite erinevus naiste jäähokis võrreldes meeste mänguga?

Roosa Panter Kirke Kulla

(39)

17. Meeste slaalomis tehti 21.02.2021 Eesti mäesuusatamise ajalugu. Nimelt pole kunagi varem kaks eestlast ühes sõidus MMil starti tulnud. 100 mehe konkurentsis said oma võimaluse numbrite 52 ja 62 all kaks Eesti sportlast. **Kes?** Kahe veega seotud nime eest – 2p, üks nimi – 1p.

18. Kes on pildil olev teleajakirjanik? Foto on tehtud 2018. aasta kevadel peale Vasaloppeti maratoni läbimist. Ise nimetab ta ennast rahvasportlaseks ja tal on kokkupuude ka mälumänguga.

19. Just täna, aastal 1909, startis esimest korda üks kolmest kuulsaimast velotuurist, mille omakeelset nimetust võiks tõlkida, kui ringsõitu tuuri toimumise riigis. **Velotouri nimi?** 2p korrekse nime eest, 1p eestikeelse nimetuse eest.

20. Kodumaine mängustudio Placeholder Gameworks esitas 2020. aasta kevadel oma esimese suurema arvutimängu. **Mängu täisnimi nii inglise- või eestikeelsena annab 2p! Poole vastuse eest ikka 1p.** Vihjeks - Benjamin Franklini sentents: "Pealeja..... ei ole siin maailmas midagi kindlat."

21. *Populus tremula* on papli perekonna ainus Eestis looduslikult kasvav puu. Kõrgeim neist (43.22 m) kasvab Otepää vallas Tiidu külas ja aastarõngaste järgi on 93 aastane. **Nimetage puu!**

22. Maailma taedaolevalt vanimal /45 500a/ koopamaalingul Sulawesi saarel Indoneesias on kujutatud elusuuruses ühte looma. Sama loom on üheks peategelaseks Disney animafilmis “Lõvikuningas”, kus ta kannab nime Pumba. **Mis loom?** Olge võimalikult täpsed!

23. Lisaks hispaania teeteole e hiidnälkjale on Eesti aedadesse röövkäigule asunud tema kiirem ja aplam sugulane *krynickillus melanociphalus* : nad ei halasta isegi kõva koorega kõrvitsatele, kaklevad omavahel ja tegelevad kannibalismiga ning levivad plahvatusliku kiirusega. Jõhkral limukal pole veel korrektset eestikeelset nimegi. **Kuidas neid võörnälkjat kutsutakse?** Nimetus on seotud nende välimusega.

24. Eestis elab looduses kümneid-.....kilpkonni (*Trachemys scripta elegans*) – kõik inimese poolt meelega või kogemata sinna lastud. Nende puhul on oht, et nad saavad meie looduses hakkama ja ehkki senise teadmise põhjal looduses sigida ei suuda, elavad talve kenasti üle. Eestikeelne nimi pärineb loomulikult nende välimusest. **Mis nime all need lihatoidulised endised lemmikloomad on tuntud?**

25. Kus asub Eesti ainus tasuta gaasipliit? Tegemist on toruga, mis on puuritud maa sisse ja kust immitseb gaasi, mille võib süüdata. Söögi valmistamiseks on sealsamas kõrval ka pann. Kohanimi on andnud nime aja peale peastarvutamisele.

26. Ortodokssed õigeusklikud Paastu ajal ning aasta läbi igal kolmapäeval ja reedel väldivad liha- ja piimatoite. Kala on lubatud. Ometigi lubati varem paastupäevadel süüa ühte imetajat, õieti selle looma ühte kindlat kehaosa. **Looma nimi ja vastav kehaosa?**
Täisvastus – 2p, pool – 1p. Suitsetatult suurepärase suupiste!

27. USA juristi Douglas Craig Emhoffi ametinimetus on “Second Gentelman”/Teine härrasmees/. Oma ametis on ta esimene mees ja juut. **Mis ametit D.C.Emhoff peab?**

28. II maailmasõja-järgsel ajal naljatati, et mitmeid suuriike juhivad eestlased. USA presidendiks oli Truumaa Harri e Harry Truman. **Mis riiki juhtis aga Suka Arno?** Enne sõda juhtis Sukarno võitlust Hollandi koloniaalrežiimi vastu ja aastetel 1945-67 oli oma riigi esimene president.

29. Skulptor Anu Põdra installatsioon «Keeled (aktiveeritud versioon)» (1998) osteti maineka moodsa kunsti muuseumi Tate kunstikogusse. See on ühtlasi esimene Eesti kunstniku teos Suurbritannias asuva Tate'i kollektsioonis. **Millisest igapäevasest tarbevahendist on A.Põdra keeled valmistatud?**

30. Koonus küsimus **I vihje (3p)**

Missuguse massiliselt tarbitava toidu leiutajateks peavad ennast belglased? Tõsi, selle toidu muuseum asub just Belgias. 1984.aasta Los Angelese olümpiamängudel jagati seda toitu tasuta iga kord, kui USA sportlased võitsid hõbemedali.

30. Koonus küsimus II vihje (2p)

Kanada ühe tunnusrao *poutine's* kaetakse nad juustu ja pruuni kastmega.
2011.sõnase võistlusel pakuti välja eestikeelne vaste – pulktuhlid.

Toidu nimetus?

30. Koonus küsimus III vihje (1p)

USA Kongressi söögikohtades kasutati nime *Freedom fries*, muidu ingliskeelne nimetus on *French fries*.

Toidu nimetus?